

Μαρίνος Μητραλέξης

Γεννημένος το 1916 στο χωριό Μίλα Μεσσηνίας είχε εισαχθεί στη Σχολή Αεροπορίας (μετέπειτα σχολή Ικάρων) τον Οκτώβριο του 1935.

Το ξέσπασμα του πολέμου τον βρήκε να υπηρετεί στην 22^η μοίρα διώξεως που έδρευε στην αεροπορική βάση του Σέδες στη Θεσσαλονίκη.

Μετά τον τορπιλισμό της Έλλης η μοίρα με 12 αεροπλάνα PZL μετακινήθηκε στο βοηθητικό αεροδρόμιο της Μεγάλης Μίκρας, τρία χιλιόμετρα δυτικά του Σέδες, έχοντας ως κύρια αποστολή την κάλυψη της περιοχής Θεσσαλονίκης.

Μέχρι την 1-11-1940 η μοίρα δεν είχε εμπλακεί σε επιχειρήσεις, γεγονός που είχε

αρχίσει να επιδρά αρνητικά στο ηθικό του προσωπικού της.

Η κατάσταση αυτή ανατράπηκε στις 2-11-1940 με τον πλέον εντυπωσιακό τρόπο. Η εντολή «συναγεμμός – απογείωση» που έσκιζε την πρωινή ησυχία έδωσε οριστικό τέλος στην αγωνιάδη απραξία των ανθρώπων της 22^{ης} μοίρας. 27 τρικινητήρια ιταλικά βομβαρδιστικά CANT 2 1007b συνοδευόμενα από ισχυρή δύναμη καταδιωκτικών προστασίας πετούσαν πάνω από τη Βέροια και κατευθύνονταν στη Θεσσαλονίκη με αποστολή να τη βομβαρδίσουν.

Τα PZL και οι χειριστές που τα στελέχωναν δεν άργησαν να βρεθούν στον αέρα αναζητώντας την πρώτη επαφή με τον εχθρό. Τα ιταλικά βομβαρδιστικά βρίσκονταν πολύ κοντά στο στόχο τους και πετούσαν σε μεγάλο ύψος (5000μ) γεγονός που δεν επέτρεπε στους Έλληνες να οργανώσουν όπως ήθελαν την αναχαίτιση. Τελικά οι δύο αντίπαλοι δεν άργησαν να συναντηθούν πάνω από τον Λαγκαδά και ακολούθησε μία λυσσώδης αερομαχία με διασταυρούμενα πυρά από όλες τις κατευθύνσεις. Σύντομα τα αεροπλάνα βρέθηκαν και στο πεδίο δράσης των αντιαεροπορικών που προστάτευαν τη Θεσσαλονίκη καθώς οι έλληνες αεροπόροι δεν εννοούσαν να απομακρυνθούν καταδιώκοντας με πείσμα τους αντιπάλους των, κινδυνεύοντας να βληθούν από φίλια πυρά.

Μέσα στο πανδαιμόνιο ο υποσημηναγός Μητραλέξης είχε «πάρει την ουρά» ενός εχθρικού βομβαρδιστικού με κωδικό MM 22381 και έβαλε επίμονα εναντίον του, απτόητος από τα καταγιστικά πυρά των πολυβόλων της ουράς του ιταλικού αεροπλάνου. Τα πυρομαχικά του Μητραλέξη σύντομα εξαντλήθηκαν, όμως το τρικινητήριο βομβαρδιστικό εξακολουθούσε να πετάει ρίχνοντας συνεχώς προς το ανυπεράσπιστο ελληνικό PZL. Τότε προς μεγάλη έκπληξη όσων συναδέλφων του παρατηρούσαν τη σκηνή ο Μητραλέξης αντί να προσπαθήσει να απεμπλακεί πραγματοποίησε μία ηρωικής έμπνευσης εφόρμηση εμβολίζοντας με την έλικα το πηδάλιο ουράς του βομβαρδιστικού. Το λαβωμένο αεροσκάφος κλονίστηκε, έπεσε σε περιδίνηση και μερικά δευτερόλεπτα αργότερα συνετρίβη κοντά στο χωριό Γερακαρά. Λίγο νωρίτερα τέσσερα αλεξιπτωτα πρόλαβαν να ανοίξουν, οδηγώντας με ασφάλεια στο έδαφος τα τέσσερα από τα πέντε μέλη του πληρώματος. Μόνο ο χειριστής του βομβαρδιστικού, ανθυποσημηναγός Pasqualloto, δεν μπόρεσε να σωθεί.

Όσο για τον Μητραλέξη, η έλικα του αεροσκάφους του είχε στραβώσει από τον εμβολισμό και ο κινητήρας άρχισε να στριγκλίζει επικίνδυνα. Ο νεαρός αεροπόρος

αντιλήφθηκε ότι έπρεπε να πραγματοποιήσει αναγκαστική προσγείωση κάτι που δεν άργησε να συμβεί. Το PZL προσγειώθηκε ομαλά κοντά στο χώρο όπου είχε συντριβεί το βομβαρδιστικό στα όρια του χωριού Λαγκαδίκια. Ο μικρόσωμος Έλληνας χειριστής βγήκε από το αεροπλάνο του και κατευθύνθηκε προς τους τέσσερις Ιταλούς, οι οποίοι είχαν στο μεταξύ γίνει αντιληπτοί από εξαγριωμένους χωρικούς που κραδαίνοντας αξίνες έσπευδαν να περικυκλώσουν τους ουρανοκατεύατους εισβολείς με άσχημες προθέσεις. Τότε ο Μητραλέξης δίνοντας ένα σπάνιο μάθημα ήθους και ιπποτισμού συγκράτησε με το πιστόλι του το οργισμένο πλήθος μακριά από τους Ιταλούς τους οποίους χαιρέτησε και τους συστήθηκε. Επρόκειτο για τους Peteruzo, Capel;ani, Trezolani και Brussolo. Στη συνέχεια τους επιβίβασε σε αυτοκίνητο της Χωροφυλακής και συνοδεία του ιδίου τους παρέδωσε στη Στρατιωτική Διοίκηση Θεσσαλονίκης.

Το επεισόδιο αυτό ήταν μοναδικό και για αρκετές ημέρες έγινε βασικό θέμα στο ελληνικό και ξένο τύπο. Κατά τη διάρκεια των δύο αερομαχιών που έλαβαν χώρα εκείνη την ημέρα πάνω από τη Θεσσαλονίκη οι απώλειες ήταν οι εξής:

Ένα ιταλικό βομβαρδιστικό που καταρρίφθηκε από τον Μητραλέξη στο οποίο σκοτώθηκε ο χειριστής του και σώθηκαν με αλεξίπτωτο οι τέσσερις του υπόλοιπου πληρώματος.

Ένα ελληνικό που καταρρίφθηκε και έπεσε φλεγόμενο με τον χειριστή του να σώζεται από θαύμα με αλεξίπτωτο (Σμηνίας Λαμπρόπουλος).

Ένα δεύτερο ελληνικό PZL που προσγειώθηκε με σπασμένα τα πηδάλια από σφαίρες και τον χειριστή να σώζεται.

Ένα τρίτο ελληνικό που προσγειώθηκε με τον χειριστή του (Σμηνία Φίλη) να έχει κάταγμα στο ένα του πόδι.

Ένα δεύτερο ιταλικό που κατέπεσε στο χωριό Αμπελόκηποι (Ν. Καστοριάς) με το πενταμελές πλήρωμα του να συλλαμβάνεται και,

ένα τρίτο ιταλικό που κατέπεσε κατά την επιστροφή του κοντά στη Σιάτιστα.

Ο Μαρίνος Μητραλέξης τιμήθηκε για τη πράξη του αυτή με το Χρυσό Αριστείο Ανδρείας, την ανώτατη ηθική αμοιβή που απονέμεται σε καιρό πολέμου.

Η πρωτοποριακή αυτή επιτυχία ξεσήκωσε τη φαντασία των συναδέλφων του στα καταδιωκτικά που προσπαθούσαν πάση θυσία να την επαναλάβουν. Δεν ήταν όμως τόσο εύκολο όσο το φαντάζονταν. Σε ένα παρόμοιο περιστατικό ο Σπύρος Δεσπούντης προσπάθησε τρεις φορές να πετύχει μία επίθεση «τύπου Μητραλέξη» σε τρία ιταλικά βομβαρδιστικά αλλά τα ισχυρά στροβιλιζόμενα ρεύματα τον εξέτρεπαν από την πορεία του με κίνδυνο να πέσει σε περιδίνηση. Έτσι αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την προσπάθεια.

Δυστυχώς ή μοίρα στάθηκε σκληρή για τον ευγενικό αυτό Έλληνα, ο οποίος έπεσε στις 19-9-1950, όταν το αεροσκάφος Oxford στο οποίο επέβαινε μαζί με τους Αντισμήναρχο Πολίτη και Επισμηναγό Γαλανάκο παρουσίασε βλάβη και χάθηκε στα νερά του Αιγαίου ανοιχτά της Τήνου.

Πηγές: 1. Επτά ημέρες. Καθημερινή Κυριακής 3-11-2002, «90 χρόνια Πολεμική Αεροπορία».

2. Ηλία Δ. Καρταλαμάκη «Η Αεροπορία στο πόλεμο του '40» Αθήνα 1990.

3. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, Υπηρεσία Ιστορίας Πολεμικής Αεροπορίας, «Ιστορία της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας» Τόμος Τρίτος, Αθήνα 1990.